

Sygn. akt III CZ 367/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Władysław Pawlak

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa B. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji
w C.

przeciwko M. K.

o wydanie nieruchomości,

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym

w dniu 28 października 2022 r.,

zażalenia powódki na wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 23 maja 2022 r., sygn. akt II Ca 2608/21,

**oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego sądowi, który wyda orzeczenie
kończące postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 maja 2022 r., Sąd Okręgowy w Krakowie, po rozpoznaniu apelacji pozwanego M. K., uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Chrzanowie z 15 września 2021 r. i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wskazał, że transkrypcja ustnego uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego uniemożliwia odtworzenie motywów orzeczenia i w rezultacie kontrolę apelacyjną pod kątem zarzutów w niej sformułowanych, dotyczących braku

legitymacji likwidatora powodowej spółki do wniesienia powództwa windykacyjnego, a także kwalifikacji charakteru poczynionych na nieruchomości nakładów, ich zakresu oraz wartości. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, a w sprawie zachodzi konieczność przeprowadzenia dowodowego w całości i poczynienia istotnych ustaleń faktycznych, niezbędnych do osądzenia zgłoszonych w sprawie roszczeń.

W zażaleniu wniesionym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., powód, zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c., art.380 § 1 k.p.c., art.327¹ § 1 k.p.c., art.222 § 1 k.c. oraz art.282 w zw. z art.283 k.s.h., wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Przewidziane w art. 394¹ §1¹ k.p.c. zażalenie jest skierowane przeciwko rozstrzygnięciu uchylającemu wyrok i przekazującemu sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, stąd ocenie Sądu Najwyższego może być poddany jedynie ewentualny błąd sądu odwoławczego popełniony przy kwalifikowaniu określonej sytuacji procesowej jako odpowiadającej powołanej podstawie orzeczenia kasatoryjnego. Ustawowe przesłanki uchylenia orzeczenia Sądu pierwszej instancji zostały zakreślone wąsko, stąd w przypadku wniesienia zażalenia kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do skontrolowania, czy faktycznie Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy lub też czy faktycznie dla wydania wyroku konieczne jest przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie stanowiskiem, nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi w sytuacji, w której sąd pierwszej instancji nie odniósł się do tego, co było przedmiotem sprawy, zaniechał w ogóle zbadania materialnej podstawy żądania, pominął całkowicie merytoryczne zarzuty zgłoszone przez stronę, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w pozwie, a także gdy nie uwzględnił (nie rozważył) wszystkich zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 26

listopada 2012 roku, III SZ 3/12 oraz z 6 grudnia 2012 r., I CZ 168/12, OSNC 2013, nr 5, poz. 68)..

Stwierdzone w rozpoznawanej sprawie uchybienia, polegające na nieprzeprowadzeniu niezbędnych do prawidłowego rozpoznania sprawy dowodów i niepoczynieniu koniecznych ustaleń faktycznych, dawało podstawę do przyjęcia, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. Przestanka ta ma bowiem miejsce także w przypadku dokonania przez sąd pierwszej instancji oceny prawnej żądań obu stron bez ustalenia podstawy faktycznej, co wymagałoby poczynienia kluczowych ustaleń faktycznych po raz pierwszy w instancji odwoławczej. W takiej sytuacji uchylenie orzeczenia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania jest uzasadnione ze względu na respektowanie uprawnień stron do ewentualnej powtórnej kontroli instancyjnej wyników postępowania dowodowego i ustaleń będących podstawą faktyczną orzeczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2017 r., IV CZ 130/16 i z 24 października 2018 r., II CZ 52/18). Taka sytuacja wystąpiła w rozpoznawanej sprawie, stąd należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, bez potrzeby szerszego przytaczania i powtarzania, w tym miejscu, tych trafnych wywodów.

Ze względu na opisany wyżej charakter i przedmiot postępowania zażaleniowego, nie podlegały rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy pozostałe sformułowane w zażaleniu zarzuty naruszenia art. 327¹ § 1 k.p.c. art. 380 § 1 k.p.c., art. 222 § 1 k.c. oraz art. 282 w zw. z art. 283 k.s.h. Rozpoznając je, Sąd Najwyższy wkraczałby bowiem w kwestie dotyczące meritum sprawy, co nie jest objęte jego kognicją w ramach rozpoznawania zażalenia wniesionego na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c.

Z tych przyczyn orzeczono o oddaleniu zażalenia (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).

[as]